

2 K miesięcznie
z odsyłką.

Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 t.
3 fr. 50 ctm., 2/3 uził. 70 cm. amer

Tygodniowa w Krakowie 40 h
z dostawą do domu 46 h.

Cena numeru **8 h.**
oddzielnego

Reklamacje otwarte są wolne od
opłaty pocztowej. — Redakcja
rękopisów nie zwraca i bezimiennych
listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partji socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja i Administracja
Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 2314.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy:
PL. WW. Świętych 11.
Telefon Nr. 1354.
Konto czekowe Nr. 910.

Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza
petitem 20 h. Za miejsce wiersza
petitem w nadesłanem 60 h.

Pomyślne walki w Królestwie.

Bitwy pod Płockiem, Częstochową i Łodzią.

Ucieczka armii serbskiej.

Walki w Królestwie.

Pod Częstochową.

Wiedeń, 22 listopada.

Urzędowo ogłaszają dnia 21 listopada w południe:

Atak sprzymierzonych na rosyjskie główne siły w Królestwie Polskiem postępuje na całym froncie naprzód.

W walkach na północny wschód od Częstochowy poddały się dwa nieprzyjacielskie bataliony.

Zastępca szefa sztabu generalnego *v. Hoefler*, generał-major.

Pod Płockiem i Łodzią.

Berlin, 22 listopada.

Urzędowo ogłaszają:

Operacje na wschodzie rozwijają się dalej.

Prowadzono dalej pościg za nieprzyjacielem, odrzuconym przez Mławę i koło Płocka.

Koło Łodzi uczyniły nasze ataki postępy.

W okolicy Częstochowy walczą nasze wojska, ramię przy ramieniu, z wojskami naszego sprzymierzeńca i zyskały na terenie.

Panika w Serbii.

London, 22 listopada.

„Daily Chronicle“ donosi: Przez silny nacisk wojska austro-węgierskiego zostali Serbowie zmuszeni do cofnięcia się do Kragujewacu i do przeniesienia rządu do Skoplie.

Sofia, 22 listopada.

Agencja bułgarska donosi: Nadeszły tu wiadomości, że Skoplie i wiele innych miejscowości macedońskich przepelnionych jest zbiegami z Starej Serbii. Cała ludność kraju, nawet z okolic Kragujewacu ucieka na południe, aby znaleźć schronienie w Macedonii, gdzie tymczasem dalej trwają gwałty władz serbskich. Odbyla się tam ponowna rekwizycja przeprowadzona w ten sposób, że ludność pozbawiona została nawet wszelkich środków do życia. Serbskie wojska terytorjalne, które dotychczas znajdowały się w Macedonii, powołane zostały do Starej Serbii, prawdopodobnie dla wypełnienia luk w armii, stojącej w polu. Wiadomość o klęsce Serbów koło Waljewa rozszerzyła się w całej Macedonii i wywołuje wśród urzędników serbskich niesłychaną panikę.

Walki niemiecko-francuskie.

Berlin, 22 listopada.

Urzędowo ogłaszają:

Na zachodnim terenie wojny położenie co do istoty jest niezmiennione. Prawie na całym froncie objawił nieprzyjaciel żywą działalność artylerji.

Rosyanin o wojsku austro-węgierskim.

Wiedeń, 22 listopada.

Z wojennej kwatery prasowej donoszą: W wal-

kach dni ostatnich zabrano do niewoli pewnego rosyjskiego kapitana sztabowego. Jego pierwszym zapytaniem było, jakie wojska wykonały ten atak, przeprowadzony z niezwykłą walecznością i zręcznością. Odpowiedź, że były to uzupełniające pułki piechoty nr 14 i 59 z Górnej Austrii i Salzburga, wywołała jego największe zdziwienie. Kapitan, który brał udział w wojnie rosyjsko-japońskiej i wszystkich dotychczasowych bitwach, oświadczył, że jeszcze nie widział nigdy tak pięknego ataku.

Chorągiew dla Legionów.

Budapeszt, 22 listopada.

„Pester Lloyd“ donosi, że ogólne stowarzyszenie akademickie darowało Legionom polskim cho-

ragiew, która w niedzielę rano będzie poświęcona przez profesora ks. Wolkenberga.

Atak angielskich aeroplanów.

Berlin, 22 listopada.

Z Friedrichshafen donoszą: Koło godziny 1 w południe pojawiły się dwa angielskie aeroplany nad miastem i usiłowały wykonać atak na warsztaty balonowe. Jeden lotnik, który okrążył halę w wysokości 400 m., został natychmiast zestrzelony. Drugi lotnik zdołał uciec, jednak według późniejszych wiadomości miał wpaść do jeziora Bodeńskiego. Lotnicy rzucili 5 bomb. Dwa domy w mieście odniosły uszkodzenia. Jeden mężczyzna zabity, a jedna kobieta odniosła zranienia. Warsztaty balonowe nie są uszkodzone. Rannego oficera marynarki, który znajdował się w zestrzelonym aeroplanie, przewieziono do szpitala.

Belgijczycy o Anglii.

Berlin, 22 listopada.

Sprawozdawca z „Lokalanzeiger“ donosi z Roosendaal, że przedwczoraj internowano w Breda 7 belgijskich oficerów, którzy uciekli z swej armii. Jeszcze w dniu 5 listopada zostali oni odznaczeni przez króla Alberta krzyżem rycerskim Leopolda. Na zapytanie, dlaczego uciekli, odpowiedzieli oni, że mają już dość tego widoku, jak w interesie Anglików, nie mających serca, pędzi się biednych żołnierzy belgijskich w ogień. Oświadczyli oni, że sami doradzali swoim żołnierzom, aby uciekali. Nazwali oni zbrodnią ofiarowanie żołnierzy belgijskich dla jakiejś chimery. Nikt nie może w to uwierzyć, aby król mógł się być zgodzić na wytopienie dzielnych Belgów. Cóż jednakże może on obecnie poradzić, kiedy od czasu ostatniej konferencji z Poincarem poświęcił kraj dla Francji i Anglii. Dzisiaj jest on niewolnikiem, a nie panującym. Czy Niemcy zostaną wypędzeni z Belgii czy nie, wolność naszej ojczyzny skończyła się raz na zawsze. Zostaliśmy sprzedani i zdradzeni.

Pomoc dla zbiegów galicyjskich.

Wiedeń, 22 listopada.

Jedną z parlamentarnych korespondencyj donosi, że postawie dr Adolf Gross, Heilingner i Rauch udali się do ministerstwa dla Galicji celem przedłożenia prośby, aby pensyonistom i urzędnikom państwowym, względnie wdowom i sierotom, którzy musieli uciekać przed nieprzyjacielem, udzielono silnego poparcia ze strony państwa. Deputacja przyjęta została przez radę dworu Twardowskiego, który przyrzekł życzliwe poparcie wyrażonych życzeń.

Bitwa pod Łodzią.

Wiedeń, 22 listopada.

Fachowiec wojskowy „Neue Freie Presse“, omawiając sytuację na nowym froncie austriacko-niemieckim, a zwłaszcza bitwę pod Łodzią, gdzie skoncentrowała się główna akcja olbrzymiej bitwy, rozciągniętej na cały front, słusznie konstatuje, iż ta bitwa łódzka jest atakiem flankowym, oskrzydleniem prawego, północnego skrzydła rosyjskiego.

Oczywiście to nie znaczy, jakoby tylko pod Łodzią były prowadzone ważne walki. Na całym olbrzymim froncie bojowym przypada każdej części, każdej grupie określone zadanie. Przy ataku bowiem pewna część ma za zadanie utrzymać przeciwnika na froncie, podczas gdy inna część zmierza do oskrzydlenia ataku na jedno ze skrzydeł nieprzyjaciela. A przy przewadze liczebnej lub na specjalnie dogodnym terenie nawet na oba skrzydła.

Jednak nie należy przypuszczać, by t. zw. grupa frontowa zachowywała się tylko defenzywnie, żeby nie powiedzieć „biernie“. Nie, im silniej atakuje, tem lepiej, tem więcej sił nieprzyjacielskich wiąże. Jeśli zaś jej nawet się

uda front nieprzyjacielski odeprzeć, taki sukces może mieć znaczenie rozstrzygające.

Bardziej wdzięczne zadanie przypada w udziale grupie oskrzydlającej, która zazwyczaj rozstrzyga.

Ostatnie wiadomości z pola walki pozwalają wysnuć następujące wnioski: Ponieważ wielka bitwa toczy się na północ od Łodzi, wynika z tego, że północnemu (t. zn. niemieckiemu) skrzydłu przypadła w udziale rola oskrzydlająca. Było to naturalnym następstwem zwycięstwa pod Kutnem, ułatwionego przez poprzednie zwycięstwo pod Włocławkiem. Udanie się takiego przedsięwzięcia zależy nietylko od tego, czy oskrzydlenie zostało prawidłowo przeprowadzone, lecz także od tego, czy grupa frontowa odiera wroga i nie zostaje złamaną. Im bardziej jest czynną, tem lepiej. W bitwie pod Gravelotte (1870) gen. Steinmetz tak silnie zaatakował front francuski, że marszałek Bazaine nie odważył się przesunąć siłę na prawe skrzydło.

W ten sposób udało się Niemcom Francuzów oskrzydlić i zwyciężyć.

Zaruski, nadto przyznany jest etat na czterech oficerów w randze XI. Do szkoły przeznaczona została kompania legionistów w liczbie 250. Po ukończeniu kursu pełnić oni będą służbę wywiadowczą i służbę łączności częścią przy Legionach polskich, częścią przy sztabie c. i k. armii.

KRONIKA.

Nowe obwieszczenia. Zarząd miasta wydał nową, szeregową taryfę maksymalną. Wyznaczono nowe godziny dla zamykania sklepów, kawiarni itd.; np. kawiarnie mogą być otwarte od 6 rano do 10 wieczór, sklepy do 7, szynki do 6. Zakazano sprzedawania alkoholu osobom wojskowym.

Jak się powinno, naturalnie czy sztucznie dziecię karmić? Tylko naturalnie, gdy tylko matce jest to możliwym. Dopiero w razie potrzeby, a głównie w czasie, gdy się dziecię od piersi odstawia, zastosowuje się sztuczny środek, tenże musi być jednak rzeczywiście dobrym, aby zabezpieczał zdrowy i silny rozwój niemowlęcia. Jedynym znanym i przez każdego lekarza takim zalecanym spożywczym środkiem dla dziecka jest Nestlégo mączka, którą w każdej aptece lub drogueryi nabyć można po cenie 1 kor. 80 hal. za puszkę. — Próbna puszkę tejże dostać można darmo u Henri Nestlé, Wiedeń, I. Biberstrasse 4 w.

Jeszcze „Emden“.

Londyn, 22 listopada.

„Morning Post“ donosi z Kalkuty: Władze portowe w Rangun wydały ostrzeżenie, że trójmasztowiec „Ayesta“, który został koło wysp Kokosowych zajęty przez załogę okrętu „Emden“, oraz okręt węglowy „Oxford“ z załogą niemiecką na pokładzie znajdują się jeszcze na wolności. Załoga okrętu „Emden“, o której mowa, składa się z 44 żołnierzy i oficerów z 4 karabinami maszynowymi.

Rewizye w Konstantynopolu.

Konstantynopol, 22 listopada.

Słychać, że w ambasadzie angielskiej odkryto

dwa wozy z karabinami, patronami, jakoteż innymi podobnymi rzeczami; to wszystko odstawiono dzisiaj na dyrekcyę policji. Według pogłosek znaleziono w rosyjskiej szkole handlowej i we francuskiej szkole w Pera aparaty telegrafu bez drutu.

Sekwestracja kolei angielskiej.

Konstantynopol, 22 listopada.

Słychać, że rząd turecki położył sekwester na kolei angielskiej Smyrna - Aigon, której koncesya dopiero ubiegłego lata została przedłużoną. W sprawie tej zauważają, że Porta zastosowała w tej formie represalie z powodu konfiskaty dwóch dreadnoughtów tureckich przez Anglię, z powodu aneksyi Cypru i z powodu naruszenia konstytucyi egipskiej.

cy, którą wykazały przy wypełnianiu rozkazów, otrzymanych w ciągu dzisiejszej nocy.

Mianowania.

Ob. Sikorski, który objął z rozkazu c. i k. komendy dowództwo nad całym garnizonem polskim na Śląsku porucił oficerowi ob. M. Kukielowi komendę stacyi w Jabłonkowie, zaś of. A. Galicy komendę stacyi w Bystrzycy.

Prasa obca o Legionach.

Sporo artykułów o Legionach spotykamy w prasie obcej. Z ostatnich głosów, jakie posłyszeliśmy u obcych, notujemy dwa. „Dresdner Nachrichten“ zamieszcza obszerny wstępny artykuł „Ideowe źródła polskich Legionów“, przedstawiający rozwój myśli niepodległościowej w Polsce, rozwój organizacyi strzeleckich, powstanie Legionów etc.

„Hrvatski Dnevnik“ (Sarajewo) z dnia 6 listopada 1914 pisze między innymi:

Naród polski mimo tylu strasznych przesładowań nie zatracił ducha wolności i poczucia związku z kulturą zachodu. Rewolucya z 1905 zadokumentowała żywotność polskich tendencyi wolnościowych i stanowczej opozycyi przeciw imperialistycznej zachłanności caratu. Z wybuchem wojny stanęły do boju polskie legiony: kto żyw, pospieszył do obrony świętej dla wszystkich sprawy. Manifest rosyjskiego generalissimusa nigdzie nie znalazł wiary. Przykład pogwałcenia konstytucyi i prześladowania Finlandczyków działa odstraszająco. Zresztą czyż obietnice manifestu rosyjskiego nie są antytezą wytycznych linii polityki carskiej?

Szkoła Narciarska Legionów polskich.

Departament wojskowy N. K. N. komunikują nam:

Z upoważnienia c. i k. Naczelnej Komendy Armii organizuje Departament Wojskowy N.K.N. w okolicy Jabłonkowa Szkołę Narciarzy Legionów polskich. Komendantem szkoły w IX randze mianowany został znany taternik Maryusz

III. Austriacka Loterya Klasowa

160.000 losów. 80.000 wygranych.

Co drugi los wygrywa.

CIĄNIENIA:		Gł. wygrana
I. klasy	21, 22 grudnia . . .	Kor. 70.000
II. „	19, 21 stycznia . . .	„ 80.000
III. „	16, 18 lutego . . .	„ 90.000
IV. „	9, 11 maja . . .	„ 100.000
V. „	od 6 kwietnia do 3 maja „	300.000
i jedna premia		700.000

Największa wygrana w szczęśliwym wypadku:

Jeden milion koron.

Całe losy płatne w 5 klasach po	Kor. 40.—
Czwartki „ „ „ „ „	10.—
Osemki „ „ „ „ „	5.—

Zamówienia z dołączeniem wkładki za pierwszą klasę przekazem pocztowym uprasza się przesyłać do biura austr. Loteryi klasowej:

Edward Urban, Dom bankowy
Berno, Grosser Platz 23—25.

Doniesienie do moich Szanownych Klientów

C. k. dostawca na- i sędownie zaprzysię-
dworny dworny żony rzeczoznawa

Zygmunt Fluss

donosi uprzejmie, że filie fabryczne

Kraków,

ulica św. Krzyża 7,

ulica Karmelicka 10,

są znowu otwarte.

Punktualna dostawa jest znowu umożliwiona.

Karolina Dziedzińska i Leontyna Zagórska ze Lwowa obecnie Wiedeń XI Gration Marxgasse 7/3, proszą wszystkich pp. oficerów i żołnierzy z batalionu 224 kompanii 4 landszturmu ze Lwowa załogującego w Beregszasz, przeniesionego do Hóvósmező też na Węgrzech, o podanie jakiegokolwiek wiadomości o ich mężach Leonardzie Dziedzińskim, plutonowym i Stanisławie Zagórskim, plutonowym.

Legiony Polskie.

Brygadyer Piłsudski.

Szef departamentu wojskowego N. K. N. Sikorski wydał rozkaz, ogłoszony w sobotę 21 bm. w oddziałach Legionów Polskich, umieszczonych na Śląsku.

W tym rozkazie wspomina o mianowaniu Piłsudskiego brygadyerem w słowach następujących:

„Podaję do wiadomości wszystkich oficerów i żołnierzy, że c. i k. Naczelną Komendą Armii zamianowała pismem z dnia 15.XI.1914 obywatela Józefa Piłsudskiego brygadyerem Polskich Legionów w VI. klasie rangi. Jako motyw tej nominacji przytoczono niepospolite czyny wojenne, jakich komendant Piłsudski w dotychczasowym okresie wojny dokonał.

Przesyłając równocześnie życzenia imieniem całego garnizonu brygadyerowi Piłsudskiemu, podnoszę to uznanie dla niestrudzonego przodownika polskich organizacyi militaryjnych jako zachętę dla nas do tem intensywniejszego wysiłku dla urzeczywistnienia naszej idei. Na owoce pracy nie będziemy już długo czekali. Sytuacya wojskowa jest dla nas bardzo korzystna. Wróg złamany na prawem skrzydle nie utrzyma się najprawdopodobniej długo na lewym brzegu Wisły, lecz odstąpi nam drogę do uwolnienia Warszawy“.

Pozatem we wspomnianym rozkazie, odczytanym przed frontem wszystkich oddziałów, czytamy dalej:

„Dzisiaj o godzinie 1szej w południe pojechałem imieniem garnizonu dwie pełne kompanie batalionu uzupełniającego z Bystrzycy, odchodzące na plac boju. Wyruszyły one do pułku I-go, by pod dowództwem komendanta Piłsudskiego wziąć udział w zaszczytnem zadaniu, które wyznaczyła pierwszemu pułkowi c. i k. naczelną komendą armii.

Podnoszę przy tej sposobności sprawność komend stacyjnych w Jabłonkowie i Bystrzy-

Nadzwyczajny numer „NAPRZODU“

Zwycięski marsz w Serbii. 13.000 jeńców.

Wiedeń, 22 listopada.

Z południowego terenu wojny donoszą urzędowo 22 listopada:

Nasze wojska w znacznej sile przekroczyły już Kolubare, jednakże nieprzyjaciel w kilkunastu dobrze obranych i umocnionych pozycjach stawia jeszcze opór. Nasze posuwanie się naprzód wprawdzie jest opóźnione przez rozmięktą ziemię i wezbrane łożyska wód, a w górach przez kilkumetrowy śnieg, ale jest niepowstrzymane.

Nasze oddziały wywiadowcze w ostatnich dwóch dniach pojmaly znów 2440 jeńców. Ogólna liczba pojmanych dotąd w walkach od 6 b. m. jeńców wynosi tedy 13.000.

Bombardowanie rosyjskich wybrzeży.

Konstantynopol, 22 listopada.

Główna kwatera donosi:

Krażownik „Hamidje“ bombardował i zniszczył wczoraj rosyjskie magazyny nafty i stację radiotelegraficzną w Tuapse, miejscowości położonej między Poti a Noworosyjskiem.

Walki turecko-angielskie.

Konstantynopol, 22 listopada.

Główna kwatera donosi:

Zacięta 9-godzinna walka wywiązała się dnia 18 bm. między angielskiem a naszym wojskiem w Szatelarab. Straty nieprzyjaciół są znaczne. Anglicy, których pojaliśmy w niewolę, oświadczyli, że główny komendant wojsk angielskich został zraniony. Jeden pocisk z naszej kanonierki „Marmars“ trafił kanonierkę angielską i wywołał na niej eksplozję. Szczegóły walki nie są jeszcze w całości znane.

Walki pod Krakowem.

Huk armat w Krakowie nie ustaje, przypominając, że walki gorące pod Krakowem trwają; że podczas gdy my tu w Krakowie, spokojni i bezpieczni, wykonywamy swą zwykłą pracę codzienną lub też odpoczywamy i spacerujemy na słońcu, — tam żołnierz w strasznych, śmiertelnych zapasach odpiera silnego wroga.

Nadchodzą jednak pomyślne wieści. Linia bojowa coraz bardziej posuwa się naprzód. Oczywiście Olkusz, Wołbrom itp. w południowo-zachodniej Kielecczyźnie są w austriackiem ręku. Dalej starcia ostatnich dni odbywały się (również w Kieleckiem) na linii Rzeplin — na wschód ku Szklannej (na szosie od Kocmyrzowa). Następnie linia ku południowi schodzi ku Wiśle.

Jak donoszą nam z kół wojskowych, nastrój wojsk jest jak najlepszy. Mazurzy powiadają, że legną do ostatniego człowieka, a kroku wstecz nie zrobią. Zresztą o cofaniu się wogóle niema mowy. Jedyna komenda, którą się słyszy: „Vorücken!“ Na terenie Królestwa są prowadzone intensywne roboty fortyfikacyjne.

Oczywiście te starcia pod Krakowem są ogniem tylko w wielkim łańcuchu bitew na całym

froncie. Są niejako współdziałaniem z wielką akcją Hindenburga, który od kilku dni naciera gdzieś pod Łodzią na flankę Moskali.

Pod Rzeplinem (przeszło trzy mile od Krakowa) były przed kilku dniami gorące starcia nocne. Moskale podpalili we wsi jeden z domów, aby lepiej mogli widzieć atakującego wroga. Padł tam między innymi jeden z najdzielniejszych kapitanów Gschöpf, trafiony podczas ataku kulą w brzuch. Batalionowy Gschöpf, Niemiec z Wiednia, dowodził jednym z batalionów polskich i był bardzo popularny wśród żołnierzy ze względu na swe niezwykle męstwo. Zraniony pod Rzeplinem, został przeniesiony do Górnej Wsi (5 km. od Rzeplina) i tam zmarł na rękach swego adiutanta.

Zapytywaliśmy wojskowych, czem tłumaczy znaczną liczbę jeńców rosyjskich? Powiadają, że przede wszystkim — głodem, wyczerpaniem. Żołnierze rosyjscy (walczący np. pod Rzeplinem) biją się pono dobrze, ale wycieńczenie nieraz daje się tu i owdzie we znaki. Między innymi przybyły pod Kraków pułki gwardyi rosyjskiej z Petersburga.

Przypuszczają, że na konferencyach Tiszy poruszano między innymi sprawę rumuńską.

O pomoc dla zbiegów galicyjskich.

Wiedeń, 22 listopada.

„Neue Freie Presse“ zamieszcza dziś artykuł z prośbą do swoich czytelników, aby nieśli pomoc przybyszom z Galicyi. W artykule tym powiada: Tym biednym przybyszom należy po-

móc. Jest to żądanie uzasadnione honorem miasta. Nie należy dopuścić, by potem powiedziano, że ono odepchnęło ludzi, którzy się doń zwrócili z zaufaniem w jego dobroć i współczucie. Nie może się stać tak, żeby ci, którzy pozostali wiernymi państwu i nie opuścili Austrii, mieli być opuszczeni przez Wiedeń. Dlatego w pełnem poczuciu obowiązków i z całym uznaniem nagłej konieczności, zwracamy się z prośbą do naszych czytelników: Pomóżcie przybyszom z Galicyi! Dajcie im możność żyć dalej, dajcie im środki, któreby im umożliwiły rozpoczęcie tu nowego życia, i stwórzcie nowe podstawy dla ich egzystencji“.

Wynurzenia i „proroctwa“ carycy-wdowy.

Berlin, 22 listopada.

Z Kopenhagi donoszą do „Lokalanzeigera“: Wysłany do Rosyi specjalny korespondent dziennika „Berlingske Tidende“ przyjęty został w pałacu Aniczkowskiem przez matkę cara Mikołaja. Caryca-wdowa w rozmowie między innymi oświadczyła:

Oby Bóg nadal miał nas w swojej pieczy. Jak pewnem jest, że zgodność w sprawiedliwej sprawie coś znaczy — tak pewnie zwyciężymy.

Czyś pan zauważył, jak wojna zespoliła naród rosyjski w nierozwiązalną całość? Jak długa trwa wojna — niema żadnych stronnicstw politycznych (?), żadnej różnicy (?) pomiędzy narodowościami w krajach pod panowaniem cara.

Stronnictwo robotnicze idzie ręką w rękę ze skrajną prawicą (!) Polacy, Finowie, lub żydzi — tacy Rosyanami (!), zbierają pieniądze dla naszych lazaretów, dobrowornie zaciągają się pod nasze sztandary, ażeby bronić świętej ziemi rosyjskiej.

Wielu z nich odznaczyło się już w bitwach. Od północnego morza lodowatego, aż po Czarne morze, od Władywostoku do Bałtyku znajdzie pan jedną tylko Rosyę — która zwycięży (?)

Nikt wiedzieć nie zdoła, jak długo potrwa ta straszna wojna, ale na to pan może być przygotowany, że gdyby trwała ona nawet drugie tyle czasu i równie krwawą była — zwyciężą naostatku ci, którzy bronią słuszności, a nie ci, którzy łamią umowy i naruszają neutralność.

Możesz pan zakomunikować w Danii, że tak powiedziała carowa Marya Teodorówna.

Powołanie 17-letnich w Belgii.

Berlin, 22 listopada.

Do „Nationalzeitung“ donoszą z Genewy, iż w belgijskim dzienniku urzędowym opublikowano powołanie 17-letnich do wojska.

Takie samo powołanie ma podobno z końcem grudnia nastąpić we Francyi.

Nowa stolica Meksyku.

Londyn, 22 listopada.

„Times“ donosi z Meksyku, że Carranza ogłosił miasto Orizaba stolicą kraju.

KRONIKA.

Kto rządzi miastem? Prezydent miasta dr Leo przyjechał do Krakowa. „Czas“ (Nr. 575), donosząc w kronice o utworzeniu straży nadzobytkami, powiada, że członkowie straży otrzymają przepaski oraz „legitymacje“, podpisane przez komisarza rządowego prof. Nowaka“. „Nowa Reforma“ zaś, drukując tą samą notatkę, oświadcza, że będą wydawane „legitymacje“, podpisane przez prezydenta miasta dra Juliusza Lea“.

Tisza u cesarza Wilhelma.

Berlin, 22 listopada.

Prezydent ministrów hr. Tisza, który wczoraj popołudniu przybył do niemieckiej głównej kwatery, przyjęty został przez cesarza Wilhelma na dłuższej specjalnej audyencji, a potem zaproszony został na śniadanie u cesarza. Hr. Tisza odbył potem kilka konferencji z kanclerzem państwa i sekretarzem urzędu spraw zagranicznych, złożył też wizytę szefowi sztabu generalnego. Wieczór spędził hr. Tisza u kanclerza państwa.

Kantor wymiany
c. k. uprzyw. galicyjskiego akcyjnego

Banku Hipotecznego

poleca

jako dobrą i pewną lokację

- 4 proc. Listy hipoteczne,
- 4 i pół proc. Listy hipoteczne,
- 4 proc. Listy Tow. kredyt. ziemskiego,
- 4 i pół proc. Listy Banku krajowego,
- 4 proc. Listy Banku krajowego,
- 4 proc. Pożyczkę krajową,
- 4 proc. Galic. obligacje propinacyjne i wszelkie renty państwowe.

Papiery te sprzedajemy i kupujemy po najdokładniejszym kursie dzielnym.

NA RATY

tygodniowe lub
miesięczne bez
podrożenia

nabyć każdy może towary wszelkiego rodzaju jak ubrania, buciki, kapelusze z pierwszorządnych fabryk, ubranka dziecięce, bieliznę, kocy, kołdry, kapy, pledy, chustki jedwabne i inne, przybory do podróży i sportu, parasole, laski, także zegarki i biżuterja w złocie i srebrze, oraz wszelkie towary galanteryjne i modne w jedynym tego rodzaju handlu, który posiada wszelkie towary w wielkim wyborze na składzie pod firmą

TANI POLSKI BAZAR
Kraków, ulica Lubicz L. 3 (obok dworca).

RZĄDOWO UPRAWNIONA

FABRYKA WÓD MINERALNYCH SZTU-
CZNYCH I SPECYJALNYCH LECZNICZYCH

pod firmą

K. Rząca i Chmurski

w Krakowie, ulica św. Gertrudy 4

wyrabia pod kontrolą komisji przemysłowej Towarz. Lek. krak. polecane przez toż Towarz. WÓD MINERALNYCH, odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Gieshüblerskiej, Selterskiej Vichy, Maryenbadzkiej, Hombrg, Kissingen, tudzież specjalne lecznicze, jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwaśna, oraz wody mineralne normalne z przepisu Prof. Jarorskiego. — Sprzedaż cześciowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franko.

Największy wybór
WÓZKÓW DZIECIĘCYCH

w różnych gatunkach poleca po najtańszych cenach jedyny skład wózków dziecięcych własnego wyrobu

L. Kotwin, Kraków, Floryańska 24.

Cenniki na żądanie.

SKARBNICA POLSKA

Ilustrowany tygodnik arcydzieł literackich

rozpoczęła trzecią serję. Numery pojedyncze po 16 h. do nabycia we wszystkich księgarniach, trafikach i agencjach gazet.

Prenumerata kwartalna (13 numerów) 2 korony. Komplety I. i II. serji po kor. 2— a w oprawie po kor. 2:70 wraz z przesyłką pocztową, wysyła:

Administracja „Skarbnicy Polskiej”, Lwów, Sokola 4.

Prospekty na żądanie darmo i oplatnie.

Fundusz gwarancyjny z końcem 1913 r. 31,372,470:67 K.

Stan ubezp. z końc. 1913 r. 172,385,003:92 K, 540,804 osób.

„ALLIANZ“

akcyjna towarzystwo ubezpieczeń na życie i renty
we Wiedniu

przyjmuje pod bardzo dogodnymi warunkami ubezpieczenia na życie, renty i posagi.

Zdolni i energiczni zastępcy

zostaną przyjęci w każdym miejscu zachodniej Galicji za wysoką prowizją. — Nieobeznanych poucza się najdokładniej. Instrukcje wysyła się bezpłatnie z agencji

w Krakowie, ulica Długa 9, L. Wünsch
lub z filii towarzystwa Bielsko, ulica Główna 6.

MASŁO

deserowe i kuchenne najlepszej jakości poleca fabryczny skład serów i eksport masła Bracl Rolniczych, Kraków, Wisłociele 7/N

Już wyszedł z druku nowozupełniony

SKOROWIDZ

Jana Bigi, c. k. kontrolora poczt we Lwowie

zawiera: Sądy, Prokuratury, Dyrekcje okręgu skarbowego, Posterunki żandarmeryi, Komendy wojskowe, Rady powiatowe, Urzędy podatkowe, parafialne, Spis ludności z roku 1910 itd. itd.

Niezbędny podręcznik dla każdego Urzędu i biura.

Do nabycia w każdej księgarni lub wprost u nakładcy: Drukarnia Ignacego Jaegera, Lwów, Pasaż Hausmana L. 5. Cena egzemplarza 7 Kor. 50 hal., porto poleconej przesyłki 45 hal., razem 7 Kor. 85 hal.

Wysyłka następuje tylko za gotówką.

DRUKARNIA LUDOWA

KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 5

TELEFON Nr. 1310

WYKONYWA GAZETY, DZIEŁA, AFISZE, ZAPROSZENIA,
DRUKI TROJBARWNE, LINOLEORYTY, ORAZ WSZEL-
KIE ROBOTY W ZAKRES DUKARSTWA WCHODZĄCE
SZYBKO, STARANNIE I PO PRZYSTĘPNYCH CENACH